

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Optimalisatie Drinkwaterwinning in het Noordhollands Duinreservaat

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

14 november 2011 / rapportnummer 2286-63

1. Oordeel over het MER

NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (hierna PWN) wil de bedrijfsvoering van de productie van drinkwater in het Noordhollands Duinreservaat optimaliseren¹. In de huidige situatie is de productie verdeeld over vier verschillende systemen waarvoor afzonderlijke vergunningen krachtens de Grondwaterwet (thans Waterwet) zijn verleend.

De huidige individuele vergunningen laten een betere benutting en gewenste flexibilisering van de vier gezamenlijke systemen niet toe. Daarom wil PWN, uitgaand van de huidige totale vergunningruimte, tot één geïntegreerde vergunning voor het gehele duingebied komen. Voor de herverdeling van de totale (vergunde) waterproductie over de bestaande wingebieden is een wijzigingsvergunning in het kader van de Waterwet nodig. Ten behoeve van de besluitvorming over deze wijzigingsvergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het bevoegd gezag voor de vergunningverlening is Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² is van oordeel dat het MER voldoende informatie bevat voor besluitvorming over de 'basis' winhoeveelheden van de individuele winsystemen. Zij is evenwel van oordeel dat voor de aangevraagde tijdelijke 10% extra inzet van de winsystemen ICAS, IKIEF en DWAT³ essentiële informatie voor besluitvorming over de wijzigingsvergunning, zoals die in ontwerp aan de Commissie is voorgelegd, in het MER ontbreekt. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie toegelicht.

Het MER is prettig leesbaar en goed opgebouwd. Uit het MER spreekt een zeer goede kennis van het Noordhollands Duinreservaat en de natuurwaarde daarvan. Het MER geeft een goed beeld van de huidige situatie. Ook blijkt uit het MER dat de verwachte zeespiegelstijging een grote bijdrage levert aan het terugdringen van de verdroging (en daarmee aan één van de doelen van het voornemen). Het MER laat ook zien dat de beoogde optimalisatie van de waterwinning een positief effect op natuur heeft, terwijl het continueren van de huidige bedrijfsvoering bij maximale benutting van de huidige vergunningen, tot verdere verdroging van het duingebied zal leiden. De alternatieven geven een goed beeld van de verschillende mogelijkheden voor inzet van de bedrijfsmiddelen en de relevante milieueffecten daarvan.

¹ Het gaat hier om bestaande winsystemen.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

³ Open infiltratie Castricum (ICAS), open infiltratie in het gebied Kieftenvlak (IKIEF), diepinfiltratie in het gebied Watervlak (DWAT).

2. Toelichting oordeel en aanbevelingen

2.1 Maximale winhoeveelheid

Omdat de huidige vergunde hoeveelheid voldoende ruimte biedt voor de toekomstige drinkwatervraag, wordt geen extra wincapaciteit aangevraagd. Voor de gewenste flexibiliteit binnen het systeem, in geval van storingen, onderhoud of calamiteit, wordt voor de infiltratiesystemen ICAS, IKIEF en DWAT 10% extra vergunningruimte aangevraagd. Hierbij geeft PWN zelf aan dat de maximale productie uit en via het duin nooit meer zal zijn dan 51,5 miljoen m³ per jaar. Het gaat hier dus om de mogelijkheid om tijdelijk met de inzet van individuele winsystemen te kunnen schuiven ('het ene iets meer, het andere iets minder'⁴). Het MER geeft goed inzicht in de milieueffecten van de 'basis' winhoeveelheden⁵. Voor besluitvorming over deze 'basis' hoeveelheden bevat het MER voldoende informatie. Het MER geeft echter onvoldoende inzicht in:

- de noodzaak en hoeveelheid voor de gewenste extra (10%) wincapaciteit voor de systemen ICAS, IKIEF en DWAT;⁶
- wat wordt verstaan onder tijdelijke extra inzet van individuele winsystemen;
- de milieueffecten de tijdelijke extra inzet van de winsystemen.

De Commissie adviseert voor besluitvorming over de 10% flexibiliteit in een aanvulling op het MER in te gaan op bovenstaande punten.

2.2 Risico grondwateroverlast

De Commissie plaatst een kanttekening bij de conclusie ten aanzien van het risico op de toename van grondwateroverlast. Het MER stelt dat stijging van de grondwaterstand niet tot extra overlast in bebouwd gebied zal leiden. Ten opzichte van de natuurlijke fluctuatie van ca. 90 cm van de grondwaterstand is de verwachte verhoging van 5–7 cm klein. De Commissie wijst erop dat ook een kleine verhoging van de grondwaterstand bestaande situaties van grondwateroverlast kan verergeren of nieuwe situaties van grondwateroverlast kan veroorzaken. Daarom onderschrijft zij de conclusie niet dat het voornemen niet zal leiden tot extra grondwateroverlast.⁷

⁴ Pagina 50 van het MER.

⁵ Tabel 2, pagina 51 van het MER.

⁶ Een storing of groot onderhoud moet zich dan over lange periode voordoen (enkele maanden) over het gehele systeem en niet enkele elementen hieruit. Er is nog 10% capaciteit beschikbaar tussen de werkelijke onttrekking (46,1 Mm³/jaar) en de vergunde ruimte (51,5Mm³/jaar), waarbij de werkelijke afzet de afgelopen 10 jaar niet stijgt, ondanks afwijkende prognoses (figuur 2, bladzijde 13).

⁷ Uit de reactie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum blijkt dat de gemeente en PWN (mondelinge) afspraken hebben gemaakt m.b.t. grondwateroverlast.

2.3 Natuur

Het MER onderzoekt de gevolgen voor de kwaliteit van het duingebied. Hiervoor is voor alle alternatieven het areaal 'natte natuur' bepaald. Hierbij is 'natte natuur' gedefinieerd als het oppervlakte natuur waar de grondwaterstand hoger is dan 90 cm onder maaiveld. Vervolgens is in het achtergronddocument Natuur voor de huidige situatie, de vergunde situatie in 2030 en voor alternatieven 3 en 5 ook de ecologische kwaliteit doorgerekend. Hiervoor is gebruik gemaakt van het model PROBE. Volgens dit onderzoek zijn, op basis van de verandering in het areaal (grond)watergebonden habitattypen, alternatieven 3 en 5 nauwelijks onderscheidend. De verandering van alleen de arealen grondwatergebonden habitattypen, zoals met blauw gemarkeerd in tabel 4.2 van het achtergrondrapport, ondersteunt deze conclusie.

De Commissie signaleert een discrepantie tussen tabel 4.2 en de bijbehorende tekst. Onduidelijk is hoe het areaal van 362 ha grondwatergebonden natuur voor zowel alternatief 3 en 5 zoals genoemd in de tekst van het achtergrondrapport tot stand is gekomen; deze lijken namelijk niet in overeenstemming met tabel 4.2.

De Commissie heeft van PWN een toelichting op dit punt ontvangen. In het achtergronddocument Natuur is per abuis het vegetatietype kruipwilgstruweel (36AA02C, *Salicetum salicetosum repentis*) niet als (grond)watergebonden habitatype aangeduid. De Commissie constateert dat de alternatieven voor dit habitatype niet onderscheidend zijn, en dat daarmee een correctie op dit punt niet van invloed is op de vergelijking van de alternatieven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten provincie Noord-Holland

Besluit: wijzigingsvergunning Waterwet

Categorie Besluit m.e.r.: C15.1

Activiteit: optimaliseren van bestaande wateractiviteiten (infiltratie en terugwinning en winning van natuurlijk duinwater) in het Noord-Hollands Duinreservaat

Bijzonderheden: De Commissie heeft op 12 september 2011 een voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport Optimalisatie Bedrijfsvoering Noord-Hollands Duinreservaat (rapport nummer 2286-61) openbaar gemaakt. Omdat zij essentiële tekortkomingen in het MER signaleerde heeft de Commissie haar advisering tijdelijk opgeschort om de initiatiefnemer de gelegenheid te geven aanvullende informatie aan te leveren. Op 14 november 2011 is de Commissie geïnformeerd dat zij op dit moment niet gevraagd zal worden om de aanvulling te toetsen. Daarom is het voorlopige toetsingsadvies als definitief toetsingsadvies uitgebracht.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 24 juni 2009

ter inzage legging startnotitie: 26 juni 2009 tot en met 6 augustus 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 19 juni 2009

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 september 2009

richtlijnen vastgesteld: 19 november 2009

kennisgeving MER: 16 juni 2011

ter inzage legging MER: 17 juni 2011 tot en met 28 juli 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 15 juni 2011

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 12 september 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 14 november 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. J.H.A. Driessen

dr. C.J. Hemker

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

ing. P.A. Slim

drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- MER Optimalisatie Bedrijfsvoering Noord-Hollands Duinreservaat, 23 december 2010, NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland;
- Ontwerpbesluit Waterwet, Provincie Noord-Holland, 15 juni 2011.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen die zij van het Bevoegd Gezag ontvangen (zij heeft er slechts 1 ontvangen). Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Optimalisatie Drinkwaterwinning in het Noordhollands Duinreservaat

ISBN: 978-90-421-3322-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

